

Nazwa projektu

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu programu monitoringu radiacyjnego środowiska opracowywanego i wdrażanego przez jednostki organizacyjne zakwalifikowane do I lub II kategorii zagrożeń

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Klimatu

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Michał Kurtyka - Minister Klimatu

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Monika Skotniczna, Dyrektor Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych, Państwowa Agencja Atomistyki;

e-mail Monika.Skotniczna@paa.gov.pl, tel. 22 556 28 08

Referent sprawy – Karol Sieczak

e-mail: Karol.Sieczak@paa.gov.pl, tel: 22 628 31 43

Data sporządzenia

26.02.2020 r.

Źródło:

art. 86o ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1792 oraz z 2020 r. poz. 284)

Nr w wykazie prac Rady Ministrów

RD83

OCENA SKUTKÓW REGULACJI**1. Jaki problem jest rozwiązywany?**

Zgodnie z art. 86o ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe istnieje obowiązek opracowania i wdrażania programu monitoringu radiacyjnego środowiska na terenie i poza terenem jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do I lub II kategorii zagrożeń zgodnie z załącznikiem nr 5 do tej ustawy (takich jak reaktor jądrowy, przechowalnik zawierający wypalone paliwo jądrowe, zakład wzbogacania izotopowego, zakład wytwarzania paliwa jądrowego lub zakład przerobu wypalonego paliwa jądrowego, składowisko odpadów promieniotwórczych), w sytuacji normalnej oraz w przypadku zdarzenia radiacyjnego. Program monitoringu radiacyjnego środowiska powinien obejmować strefy, o których mowa w art. 86l ustawy – Prawo atomowe, oraz dystans rozszerzonego planowania, o którym mowa w art. 86n ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo atomowe. Obecnie nie ma szczegółowych przepisów dotyczących zakresu tego programu monitoringu, który jest ustalany w indywidualnych decyzjach organów dozoru jądrowego. Obowiązek prowadzenia monitoringu wynika bezpośrednio z art. 35 Traktatu Euratom oraz jest wymagany do oceny narażenia populacji od działalności, w tym w szczególności dla jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do kategorii zagrożeń I lub II – zgodnie z art. 66 dyrektywy Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylającej dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz. Urz. UE L 13 z 17.01.2014, str. 1 i Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2016, str. 69).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze przedmiot regulacji jedynym możliwym rozwiązaniem opisanego problemu jest uregulowanie w drodze rozporządzenia Rady Ministrów kwestii wymagań dotyczących zakresu programu monitoringu radiacyjnego realizowanego przez jednostki organizacyjne zakwalifikowane do I lub II kategorii zagrożeń. Regulacja będzie zawierać minimalne wymagania dla monitoringu radiacyjnego poszczególnych komponentów środowiska (powietrze, komponenty wodny i ziemski) dotyczące rozmieszczenia punktów pomiarowych/poboru próbek, częstości wykonywania poboru oraz metod zapewniających wykrycie i analizę radionuklidów, które są uwalniane w wyniku działalności jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do kategorii I i II zagrożeń zarówno w sytuacji normalnej pracy, jak i w przypadku zdarzenia radiacyjnego.

W efekcie zostanie zapewniony wyższy stopień bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej ludności na terenach i wokół jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do I lub II kategorii zagrożeń.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Na podstawie analizy przepisów obowiązujących w innych krajach wynika, że wszystkie jednostki organizacyjne zakwalifikowane do kategorii I lub II zagrożeń mają w tych krajach obowiązek opracowywania programów monitoringu radiacyjnego środowiska. Przykłady:

- 1) We Francji obowiązek zaprojektowania i prowadzenia monitoringu radiologicznego środowiska oraz jego minimalny zakres są zawarte w regulacji ASN „*Décision n°2013-DC-0360 de l’Autorité de sûreté nucléaire du 16 juillet 2013 relative à la maîtrise des nuisances et de l’impact sur la santé et l’environnement des installations nucléaires de base*” zmodyfikowanej przez „*Décision n°2016-DC-0569 de l’Autorité de sûreté nucléaire du 29 septembre 2016*”. Minimalny zakres dotyczy monitorowanych wielkości radiologicznych, komponentów środowiska, zakresu geograficznego, częstości wykonywanych pomiarów/ poborów, jak również stosowanych metod pomiarowych (patrz rozdział 3, w szczególności art.3.3.4 oraz załącznik 2).
- 2) W Finlandii zgodnie z zapisami w rozdziale 7 cz. 3 Prawa Atomowego (Nuclear Energy Act- 990/1987) oraz zapisami w Regulacjach STUK (fińskiego organu dozoru jądrowego): STUK Y/1/2016, STUK Y/2/2016 oraz STUK Y/4/2016 dotyczących odpowiednio bezpieczeństwa w elektrowni jądrowej, działań interwencyjnych w

elektrowni jądrowej oraz bezpieczeństwa w przechowalnikach odpadów jądrowych, licencjobiorca musi być przygotowany do monitorowania wielkości uwolnień substancji promieniotwórczych do środowiska, jak również – zgodnie z wytycznymi i minimalnymi wymaganiami podanymi w dokumencie YVL C.7 przygotować do zatwierdzenia przez STUK oraz prowadzić program monitoringu radiacyjnego środowiska.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kierownicy jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do kategorii I lub II zagrożeń	2 jednostki organizacyjne (w przypadku rozpoczęcia realizacji projektu budowy elektrowni jądrowej – dodatkowo 1 jednostka organizacyjna)	Prognozowana liczba jednostek zakwalifikowanych do I lub II kategorii zagrożeń	Konieczność przygotowania i realizowania programu monitoringu w zakresie określonym przez projekt rozporządzenia
Prezes PAA	1	Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe	Konieczność analizy wyników monitoringu prowadzonego na podstawie przygotowanego programu podczas zatwierdzania dystansów rozszerzonego planowania i dystansów planowania spożycia i kontroli towarów (nowy art. 86n ustawy – Prawo atomowe)
Kierownicy i pracownicy jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do kategorii I lub II zagrożeń	2 jednostki organizacyjne (w przypadku rozpoczęcia realizacji projektu budowy elektrowni jądrowej – dodatkowo 1 jednostka organizacyjna)	Prognozowana liczba jednostek zakwalifikowanych do I lub II kategorii zagrożeń	<p><u>W sytuacji normalnej:</u> Precyzyjna ocena sytuacji radiacyjnej na terenie obiektu w celu potwierdzenia pracy jednostki zgodnie z wydanymi zezwoleniami</p> <p><u>W sytuacji zdarzenia radiacyjnego:</u> Precyzyjna ocena sytuacji radiacyjnej na terenie obiektu w celu określenia zakresu działań interwencyjnych oraz naprawczych</p>
Osoby z ogółu ludności	brak danych		Pośredni wpływ na ochronę radiologiczną społeczeństwa – zapewnienie dostępnych informacji o sytuacji radiacyjnej, w tym dotyczących oceny narażenia ludności, w sytuacji normalnej oraz w przypadku zdarzenia radiacyjnego, co może mieć przełożenie na wyższy stopień bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia nie był przedmiotem pre-konsultacji. W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie skierowany do następujących podmiotów z terminem 14 dni na przedstawienie stanowiska:

1. Polskie Towarzystwo Nukleoniczne, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa,
2. Stowarzyszenie Inspektorów Ochrony Radiologicznej, ul. Garbary 15, 61-866 Poznań,
3. Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Komitet Energetyki Jądrowej SEP, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
4. Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, ul Konwaliowa 7, 03-194 Warszawa,
5. Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, ul. Andrzeja Sołtana 7, 05-400 Otwock-Świerk,
6. Narodowe Centrum Badań Jądrowych, ul. Andrzeja Sołtana 7, 05-400 Otwock-Świerk,
7. Instytut Fizyki Jądrowej – PAN, ul. Radzikowskiego 152, 31-342 Kraków,
8. Polska Grupa Energetyczna PGE, ul. Mysia 2, 00-496 Warszawa,

pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie powoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wysokości wynikających z obowiązujących przepisów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak							
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	Brak							
Niemierzalne	przedsiębiorstwa (dodaj/usuń)	Brak							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projekt rozporządzenia nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw (z wyjątkiem ZUOP oraz NCBJ – patrz poniżej), oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze. Rozporządzenie nie nakłada na przedsiębiorstwa nowych obowiązków, określa jedynie szczegółowe wymagania odnośnie zakresu programu monitoringu. Rozporządzenie wprowadzi konieczność aktualizacji zakresu monitoringu radiacyjnego środowiska wokół Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych prowadzonego obecnie przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP) oraz Narodowego Centrum Badań Jądrowych – obiekty kategorii II zagrożenia.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input checked="" type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input checked="" type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	<input type="checkbox"/> tak <input checked="" type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy

Komentarz:

Zwiększenie liczby dokumentów oraz procedur związanych z opracowywaniem i zatwierdzaniem programów monitoringu radiacyjnego środowiska jest konieczne ze względu na potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, jak również jest niezbędne z punktu widzenia zapewnienia prawidłowej oceny narażenia ludności od jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do I lub II kategorii zagrożeń.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: ochrona radiologiczna, monitoring środowiska

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projektowane rozporządzenie przyczyni się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa pracowników oraz ludności zamieszkującej wokół obiektów zakwalifikowanych do kategorii I lub II zagrożeń, w tym od obiektów energetyki jądrowej. Jednocześnie umożliwi ono dokładną ocenę narażenia ludności na promieniowanie jonizujące od przedmiotowych obiektów.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Planuje się wejście w życie rozporządzenia w trzecim kwartale 2020 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zgodnie z art. 113a ust. 1 ustawy – Prawo atomowe Prezes PAA, nie rzadziej niż co 3 lata, przeprowadza ocenę funkcjonowania dozoru jądrowego oraz analizę obowiązującego stanu prawnego pod względem jego adekwatności do potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Celem analizy jest ustalenie, czy obowiązujący stan prawny zapewnia ramy prawne dla prowadzenia działalności związanych z wykorzystaniem energii jądrowej lub promieniowania jonizującego w sposób, który zabezpiecza dostatecznie jednostki, mienie oraz środowisko. Ocena funkcjonowania regulacji nastąpi najpóźniej w roku 2023.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

DYREKTOR
 Departamentu Prawnego
 Państwowej Agencji Atomistyki

Piotr Korzecki

2020-02-27

DYREKTOR
 Centrum ds. Spraw Zdarzeń Radiacyjnych
 PAŃSTWOWA AGENCJA ATOMISTYKI

Monika Skotniczna

